

Búputhu Yensa Jerusalem

Jantenteŋ Gúloku Díino:

¹ Angu Yensa ingi ñantaalibehinem
ingi barumuno andék f'andék andas
Jerusalem. Anwonn a Montaña Olifo
k'antéeja akooroŋo n'aretuhne
Betafaj ingi Betani. Bampút na
Yensa afúnn ñantaalibehinem inak
² ayéjeeniŋ:

- Ninkinan inini ii, dékereŋ ba a
bukooro boŋon b'injonnahoŋne.
Úputoŋdir ulahunkunaŋ na kofali
kotiir k'anébaane ko wúur
ɲafahadaŋ. Gulahunemeŋ na
ukeekiremeŋ k'udooromoŋ. ³ Kanda
m'amíihoonuŋ ayéjoonuŋ:
«Ninkinan, beeran gúdekukeŋne

kofaliŋo?» Úyejemen: «Umuyhintor
ahaajahemne. Abolladir
anoyindito.» Nim guñantahene
úteekinemen. Ulobondir nim
alókihineh.

⁴ Angu fo Yensa alóbne nim, andék
ampút a kosaariŋo k'anlahun na
kofaliŋo kotinno a bakaranku binaalo
n'ahobaane a burukumbanku dígo.
Banfégem andék ba bukeekihinem.

⁵ Ayikyik m'anfégeeniŋne anyéjeeniŋ:
– Huy! Ninkinan, horaŋ akanne
k'uhobulon kofaliŋo?

⁶ Banlóbi nim ñantaalibeŋo
anoyindeeniŋ ni Yensa ayéjeeniŋne.
Ñantaalibeŋo banlóbi nim mees
ambénneeniŋ k'andékur kofaliŋo.

⁷ Bampút imbi Yensa andooh
kaalankánin anlefirem a kofaliŋo.
Banlefi mees Yensa aŋaf k'antunul
hadéko ba Jerusalem. ⁸ Ñanlabahi
banfégi Yensa n'adékirehne andooh
kaalankánin anlefur Yensa a binaalo
k'ambendihem. Índukoŋo andooh
jakeelayo j'anlekerne a kanaanjo
k'anlefirem na bubendihinem.

⁹ Jamaŋo m'ankokayne ingi úmár tu
ankomb bupeejo k'anyéjeh:

- Fuuhurintenŋ Díino! Ummu mu
Umuyhintor abúuñurne, Díin akaan
ayik barake. ¹⁰ Maasayahu
maamankintor Dawuda n'adék
adékekinehne, Díin akaan ayik

barake. Fuuhurintenġ DÍino, DÍino
n'afañumne n'ayik sembe!

Nim jamaño ampeejne dam f'anġane
bubendiġu Yensa. (Mak 11:1-10)

Angu, Yensa añañaf a kofaliño k'adék
aġan Jerusalem. Jamaño m'anġáábinne
Yensa anrumunrumun tip. Jamanku
Jerusalem mees anfúror k'anġáábin Yensa.
Jamaño anramunramun Yensa dáde.
Ñanlabahi, banfégi Yensa n'adékirehne
andooh kaalankánin anlefur Yensa a
binaalo k'ambendiyem. Índukoño anlef na
jakeelayo. Jamaño nip ankomb bupeejo
anyéjeh, « Fuuhurintenġ DÍino! Ummu mu
Umuyhintor abúuñurne, DÍin akaan ayik
barake. ¹⁰ Maasayahu maamankintor

*Dawuda n'adék adékekinehne, DÍin akaan

ayik barake. Fuuhurintenġ Dġino, Dġino
n'afanġumne n'ayik sembe!» Nim ġamaġo
anyġehne. Agida, ampġpġjul mara Yensa,
a muhenku Dawuda ġafġruntne. Ŋanlabahi
ampġjul mara šmġr ingine Umaasaġo mu
Dġino Acaabenne. Inini, ġndukoġo
ansġibġġsiib ki Yensa afġnn ġamanku Rom
m'ankolonisene Israyel, ansġiba ki Yensa
ašaamġlineeniġ afġnneeniġ Jerusalem ki
Yensa aguy umaasahġnin k'akumande
Israyel biriman bulahumo Jerusalem.

Kanda Yensa, hġge nim ġasġibane bukaano?
Ikaanumi, m'ansġibane ki Yensa ašaamġlin
ġamanku Rom, alaaleeniġlaal dġde ni Yensa
ayifane a kofaliġo. Ųpġjulenġ, fam, agi
šsiibay bušaamġlinku bukooro, uyifahġneh
a ġġboošo k'ulah busandi k'šdek ingi
armehen k'ušaam udooh bukooro, eke nim

e? Kanda Yensa caabenden jíboon k'ayifa na. Kofaliño gacaabenne k'ayifa na. Laháran busandi. Dékiren ingi armehinem. Yikiren arme. Ñantaalibengo bareñ gayikne. Ikaanumi, ñanlabahi, banfégi ni Yensa ayifane a kofaliño alaaleenin dáde. Immeren n'ansíiba ki Yensa apahuneenin a halaku jamanku Rom. Kanda Yensa buruhu k'anjan Jerusalem n'ayifa a jíboon n'alahah busandi, anjan n'ayifa a kofaliño. Horan akanne k'akaan nim?

Úpájulen, Yensa asíibáásiib bujellihinku jamanku Jerusalem ingi mintor mees mara dékiriren buñaamalinku jamaño, dékiriren búfunnhu jamanku Rom Jerusalem, dékiriren bupahunku jamanku Israyel a halaku jamanku Rom. Yensa adékridek a duniyano k'apahun jamanku Israyel ingi

mintor mees a halaku Iblisa. Adékridek a duniyaŋo k'apahun mintor a jínubonkintor. Yensa n'ayifane a kofaliŋo, ajellihin jamanku Israyel mara adékridek ingi básuum. Maŋ na a bukoku Jerusalem, Yensa dañaamálin wúur, kanda añaamálinkineh Iblisa, afaŋánaháneh Iblisa dáde. Yensa akankáneh honj ki jamaŋo ampiren anfúr a maasayahu Iblisa k'anŋan a maasayahu Díino. Maŋ na a bukoku Jerusalem, Yensa akankáneh honj ki Díino apiren akafari jínubonkintor. Dapahun jamanku Israyel a halaku jamanku Rom, kanda akankáneh honj k'apiren apahun mintor a halaku Iblisa. Akankáneh honj k'apiren apahun mintor a jínubonkintor.

Angu, Yensa f'apútne Jerusalem, kapitalhu
Israyel, gucum gucum gadékehne a
Jaamenjo Adénno k'akawandiyeh jamaño.
Afak ajébun mi jébireñeñe. Kanda
Ñanfarasiyaño ingi ñanlaameku
Ñanyahudo, immeren pokundoñoñ Yensa.
Andómadoma ni jamaño jup antifilinehne
Yensa. Faka, immeren dómáronoñ mara
Yensa ingine Úbáku Díino. Aji Yensa aret
Díino Báábám, Ñanfarasiyaño banyennehini
hómár añuumul k'anyéj, «Údiigeeno úmár,
apuñpuñ gurethu Díino. Úmár uraagof
bareñ kanda aretret Díino Báábám.» Nim
Ñanfarasiyaño ingi alimaamaño jup
anyéjne. Immeren fiyindeñeñ Yensa.
Dómáronoñ mara Yensa ingine Úbáku Díino
mu Díino abúuñurne a duniyaño aguy
uraagof. Kanda anféfeg ni jamaño jup

antifilinehne Yensa. Angu anyéjeh, «Aji ímbennoonuñ Yensa, jamaño jup antifilinkinem. Andómhuneh mara Yensa ingine Úbáku Díino. Neerañ ginkankunone?» Angu ñanlaameku alimaamaño ingi ñanlaameku Ñanyahudo andék anjógunay k'annink gúlokunin kantíg ínkánduk. Anyéj, «Yensa añantay aniiro. Inini, ímbuunoonuñ ñanlahumo k'anlaham k'inkaanoonuñ tilibinaalo. Íntibilahoonuñ jamaño m'ampireenne andék a tilibinaalo k'anjodam Yensa. Anyéjhineh mara Yensa akankaan hójondono. Nim ungu, ulekhu balóbo ingi tilibinaalo nip anyéjhineh mara Yensa añantay aniiro.»

Kanda índukono anyéj, «Ayikyik h'aléer. Aji ñanlahumo anlahi Yensa a bukooro, ayikhineh burum búde mara jamaño jup

andékirne k'ansor gújuño. Ñandékaño
anrumunrumun Jerusalem. Faka, jamaño
jup a gúbidhu Yensa gangune. Yensa
gantifilinehne. Angu, aji ñanlahumo
anlahem báárigo a bukooro, ayikhineh
burum búde!» Angu anfak anwooñ k'anyéj
mara aññantay anlaham a sutura jaketo.
Kanda wúur pájiirenj k'adúufohne jaketo.
Ñantaalibehinem bareñ ampájulne
k'adékehne jaket jaket.

Jantentenj Gúloku Díino:

¹⁰ Angu ayikyik utaalibe úduk m'atoh
a ñantaalibenjo haalaño ingi inako
m'ankokayehne ingi Yensa.

Gurethinem Judas Iskariyot.

F'afégne ho udikaamo akanne adék
imbi ñanlaameku alimaamaño

b'angune. Apúti ayéjeeniŋ
apirenkineh ajuliyareeniŋ bigoku
Yensa. ¹¹ Immeren bayennehini
hómár asúumeeniŋ fanfan
k'andiigem bakodiŋo. F'andiigemne
bakodiŋo Judas aŋoolin aŋay bútibó
n'akankunehne k'ampiren anlah
Yensa. (Mak 14:10-11)

Angu, Judas Iskariyot, úmár atohtoh a
ñantaalibehu Yensa, a ñantaalibeŋo
haalajo ingi inako. Kanda úmár fiyinden
Yensa a hafithinem. Ingi buruhunom
gayéjeyej, «Ifiyumfiyum Yensa,» kanda a
hafithinem fiyundom. Apokunpokun
bakodiŋo afaŋ n'apokunne Yensa.

Gúmár akanne Judas adéki imbi
ñanlaameku alimaamaŋo k'ayéjeeniŋ, «Aji

ipiren íteekinoonuj ka Yensa agune jaketo,
hóge únekunemun bakodiño?» Anyéjem, «A
hankay! Uyikhineh bakodiño jup!» Angu,
Judas n'apokunne bakodiño, afúr imbi
ñanlaameku alimaamaño k'anoolin imbi
Yensa k'atúy bísibaño b'apireenne ajuliya
bigoku Yensa.

Angu miñireñ, bísibahu gújuño apútor,
gújunku Ñanyahudo g'aretuhne Gújunku
Guwusunaamo. Jamanku Israyel, horañ
ganlentane a gújuño gúmár? A Gújunku
Guwusunaamo ganlentane ni Díino
apahunne jaraaho a waathu Musa. A waato
no Díino ayohenne jamanku Esipt, jaketo no
jaraku Esipt jup anniirone, Díino
apahunpahun jaraku Israyel. Lentaaren
mara fítiro, ulaameku dígo añantay
adaamul leeyano ki jamanku díkinem

anyaahála a dígo, a gufaco. Angu, nim
Yensa ingi ñantaalibehinem ankanne
bísibaŋo bímár.

Jantenteŋ Gúloku Díino.

¹⁸ Bannay guyaahálaŋo Yensa
ayéjeeniŋ:

- Ingah! Janteneŋ baŋ
k'íteekinoonuŋ marigeno: Mintor
maŋ n'innoohoonuŋne guyaahálaŋo
tu, ayikhineh úmánduk m'adékehne
gujuliyahu bigokum.

¹⁹ Balóbi nim abemeeniŋ dáde
k'ammikem úmánduk úmánduk
ayéjhem:

- Kodi me gireŋ eh?

²⁰ Ayéjeeniŋ:

- Ingah! Ninkinan haalaŋo ingi inako
m'unooheŋne nanka, úmár umomiye
ingi mintor n'anay bupocilahinku
úmbuuro k'anumun a basooreno ingi
me. ²¹ Fégeŋ baŋ, maŋ ni añaañaane
a Hañaañaeno maŋ nim Údiigeeno
M'acaabenaane gadékehne
biniironjo, kanda wúuro
m'ajuliyahánehe bigokum, úmár
ayokánehe fanfaŋ. Haman bosiiraher
akohi. (Mak 14:18-21)

Angu dam a Gújunku Guwusunaamo,
banŋay guyaahálaŋo, Yensa ayéj
ñantaalibehinem, «Ingah! Janteneŋ baŋ
k'íteekinoonun marigeno: Mintor maŋ
n'innoohoonunne guyaahálaŋo tu,
ayikhinehe úmánduk m'adékehne gujuliyahu
bigokum.»

Yensa apápájul nip! Judas, f'adékne imbi
ñanlaameku alimaamaño, úmár ayéj kara
wúur pájiireñ. Kanda Yensa n'agune Úbáku
Díino apápájul nip. Afak apájul mara Judas,
utaalibehinem m'anane guyaahálanjo ingi
úmár, jaketo nómár aňoolinkineh imbi
ñanlaameku alimaamaño k'atéekineeniñ ka
Yensa agune. Ñantaalibehu Yensa,
f'anyennehinne ho Yensa ayéjne,
abemeeniñ dáde k'ammiihem úmánduk
úmánduk anyéjem, « Kodi me gireñ eh? » Ki
Yensa ayéjeeniñ, « Ingah! Ninkinan haalanjo
ingi inako m'unooheñne nanka, úmár
umomiye ingi mintor n'anay bupocilahinku
úmbuuro k'anumun a basooreno ingi me.

²¹ Fegen bañ, mañ ni añaañaane a
Hañaañeno mañ nim Údiigeeno
M'acaabenaane gadékehne biniironjo,

kanda wúuro m'ajuliyahánehe bigokum,
úmár ayokánehe fanfan. Haman bosiiraher
akohi.»

Nim Yensa alóbne, kanda ñantaalibeño
índukoño pájiireneñ a gubaarhu hantañ
galóbohne. Kanda Judas apápájul. Fo
Yensa alóbne nim, gutengahánam gañane.
Kanda Judas kúbiireñ jamméejhinem.
Akeng, k'afúr a gufaco. Ñantaalibeño anlah
kara adékdek a bitiko ba gugilahu honj.
Kanda Yensa apápájul mara Judas, ba imbi
ñanlaameku alimaamaño gadékehne ba
búteekinkinin ka úmár Yensa aguyhunekne
jaketo nómár.

Yensa ingi ñantaalibehinem, banyaahálay
Gújunku Guwusunaamo, anfúr andék a
montaño n'atéejane ingi Jerusalem. Andék

a montaña n'aretuhne Montaña Olifo.

Agida, Judas apápájul mara Yensa ingi ñantaalibehinem, ba bim gandékehne.

Angu, Judas, bapúti imbi ñanlaameku alimaamaño, atéekineeniñ mara anlahunkuneh Yensa ingi ñantaalibehinem

a Montaña Olifo. Angu, ñanlaameku alimaamaño, banyennehini hómár,

asúumeeniñ dáde. N'agune jaketo, ampiren ambúuñ ñanlahumo k'anlah Yensa. N'agune jaketo, dayik burum. Anjokálaháneh a

bumurulo k'anlaham. Angu annéer Judas bakodiño k'anyéjem ankokay ingi

ñanlahumo k'ajellihineeniñ kantígo ka Yensa agune. Kanda Judas ayéjeeniñ,

«Gímputoonuj ka Yensa ingi

ñantaalibehinem angune, gífegi Yensa,

íwuuhuneh imbi úmár k'ífoonom. Údiigeeno

m'ífoonhunehe, úmár ingine Yensa
k'ulahamaŋ.» Úpájuleŋ, Judas ingine
utaalibehu Yensa, uñanku Yensa. Halabahi
ganyaahálahne a gubool úngonduk. Kanda
haani maŋ nim abaarbaar gujuliyahu bigoku
uñankánam.

Angu, Yensa ingi ñantaalibehinem andék
ampút a Montaña Olifo.

Jantenteŋ Gúloku Díino:

⁴³ Angu fo Yensa aŋane balóbo Judas
apútor, Judas m'atohne ingi
ñantaalibeŋo haalaŋo ingi inako.
Jamaŋo jup aŋjáábintemne n'anlah
basandiŋo ingi jigoloŋo. Agida
ñanlaameku alimaamaŋo ingi
ñankeekihu Hañaañeno ingi
ñanlaamero ambúuñureeniŋne.

⁴⁴ Agida, wúuro m'ajuliyane bigoku
Yensa, n'anyennehinay fam ingi
immeren n'anyitorunkunehne Yensa.
Ayéjeeninje: «Inini gímputon
n'ukankánañne k'uyitemen agune
me, iramayminđir, ífoonayminđir,
úpájulán maro mañ úmár,
k'ukolomon k'ulahamañ hóbun
k'údekiremen.» Nim Judas
atéekineeninje fam.

⁴⁵ Angu jaketo nómar Judas
f'apúturne ka Yensa ingi
ñantaalibehinem angune awaliñ
Yensa k'aramam afóonom ayéj:
- Arafan!

⁴⁶ Fo Judas akanne nim
m'anjáábintemne andék anlah

Yensa. ⁴⁷ Banlahem ayik úduk
m'adék afúnn busandihinem k'adék
imbi úsoku alimaamo adénno alek
bulaahánam. ⁴⁸ Angu Yensa bafégi
jamaño m'andékirne bulakánam
ayéjeeniṅ:

- Ii ninkinan, hóge me urifa? Horaṅ
akanne udooroṅ ingi basandiño ingi
jigoloṅo ba bulakum? ⁴⁹ Agida gucum
gucum úfegeemuṅ a Jaameño
Adénno n'ídekeh gukawandino?
Kanda lahurumuṅ na. Inini upireneṅ
ulahaamuṅ maro inho
añaañaañaañyer. Anñaañaañ a
Hañaañeno maro hómár ayikhineh
maro údekikineṅ úduk ulahaamuṅ.

⁵⁰ Angu banlahi Yensa,
ñantaalibehinem nip ambénn na
Yensa k'angír. (Mak 14:43-50)

Fo Judas apúturne, jamaño jup
anḡáábintem n'anlah basandiño ingi
jigolono. Judas awaliḡ imbi Yensa. Bapúti
ayéjem, «Arafan,» k'afóonom. Aramemram
iniman n'apokunom dáde, te
ajanfahemjanfa. Fo Judas afónne Yensa,
m'anḡáábintemne andék anlaham ki
ñantaalibehu Yensa nip angír.